ШЕСТИЙ КОНҐРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кінцева промова тов. Н. Бухаріна після дискусії над його докладом про міжнародне положення.)

(Продовження.)

Запитання це цілком закономірне. Відповідь: розуміється, — можлива. Було-б безглуздо заперечити, що безпосередньо революційна ситуація може утворитись тільки в звязку з війною. Правда, з історії ми знаємо, що значні революції відбувались в звязку з війною: за приклад може правити Паризька Комуна, що виникла підчас франко-пруської війни, перша велика революція в Росії (1905 р.), що виникла безпосередньо слідом за російсько-японською війною, Лютнева й Жовтнева революції в Росії та ряд европейських і азіятських революцій — в звязку із світовою війною — всі ці революції були тісно звязані з війнами. Але, — чи можна твердити, що в наш час безпосередньо-революційна ситуація навіть у таких країнах, як Німеччина, або Чехословаччина, може виникнути тільки в звязку з війною? Таке твердження було-б по суті безглуздям і практично "чекати" виникнення війни, або ураховувати в своїй роботі тільки саму цю перспективу. Запитання, — чи повинні ми, як суб'єктивний чинник, як певна сила за всяких обставин готуватись до революційної ситуації? Розуміється, поза всяким сумнівом, повинні. Я повторюю, було-б безглуздям пропонувати иншу тактику. Але міра ймовірности революції, — скільки ми говоримо взагалі, — в тому й иншому випадку неоднакова. Я зформулював би це так: безпосередньо революційні ситуації, скажімо в Европі, можливі і навіть імовірні й без війни. Але за наявности війни вони абсолютно неминучі. В звязку з війною їх нам історично дано. За війнами неминучо йтимуть революції. Отже, було-б в корені помилково заперечувати можливість безпосередньо революційної ситуації в наслідок розвитку самих тільки внутрішніх суперечностей. Відкидаючи еклектичний погляд товаришів, які розглядають внутрішні й зовнішні суперечності зовсім ізольовано, я мушу висвітлити тепер питання про взаємодіяння цих суперечностей. Які взаємини між цими двома категоріями фактів, де тут є вузловий пункт, з якого треба виходити і який висновок напрошується при цій аналізі? Що має лягти в основу нашої тактичної орієнтації?

На мій погляд, першорядну вагу мають світові економічні суперечності, великі світові конфлікти. Взяти хоча-б Англію. Чи загострюються там внутрішні суперечності? Розуміється. Але збільшення цих суперечностей в Англії звязане з процесом занепаду світової Британської імперії. А хіба процес занепаду імперії не проходить в більшості випадів своїм корінням у міжнародне становище? Хіба його не обумовлює конкуренція Сполучених Держав, наявність відбіжних сил в англійських домініях, а почасти і в кольоніях, а також ціла низка иших міжнародніх чинників? Уявіть собі инше міжнародне середовище для англійського капіталізму і наслідки будуть инші?

Візьмімо тепер, як инший приклад внутрішні суперечности в Німеччині. Хто не знає, що стабілізації в Німеччині сприяв американський капіталізм? Чи можна гостро відділити в цій країні внутрішні стосунки від чинників міжнародніх? Уявімо на хвилинку, що Америка відмовилась кредитувати Німеччину, і внутрішній крах неминучий.

Тепер візьмімо иншу категорію фактів. Чому нам порушувати тільки економіку господарства? Я маю на увазі політику, а почасти й економічну політику. Ми говоримо, наприклад, про "промисловий мир", про "мондизм", про зрадництво соціял-демократії, про зрощення її з державним апаратом то-що. Все це вірно на всі 100%. Але спробуйте пояснити всі ці процеси тільки з погляду збільшеня внутрішніх суперечностей. Ви не в силі будете це зробити. Що таке є "мир у промисловості"? Це найяскравіше виявлена форма громадянського миру — найкращий спосіб підготування війни. Хто цього не розуміє, той ігнорує саму суть справи. Що викликало профспілковий бил в Англії? Чи можна зрозуміти цей "внутрішній" бил, ігноруючи зовнішні проблеми та зовсім випускаючи з уваги підготування до війни?

За такого ігнорування ми не зуміємо навіть вести хоч трохи путньої агітації проти цього билу. А нова орієнтація соціял-демократії, звязана з проблемою внутрішнього громадянського миру, хіба не посилює зрадницьку ролю соціял-демократії в зовнішній політиці? Хіба це не зрозуміло кожному немовляті? В тому-ж напрямі загострюється вся орієнтація соціял-демократії. Чи можна знайти чудака, що почав би заперечувати звязок між воєнним законом Бонкура, внутрішньою обстановою у Франції та її зовнішнім становищем? Я міг би навести цілу низку прикладів анальогічного характеру, але й ті приклади, що я їх навів досить переконливо говорять про те, що центральній проблемі — воєнній небезпеці, воєнній проблемі підпокорені всі инші проблеми; це стосується й проблем внутрішньої політики й внутрішніх суперечностей. Инший підхід до питань внутрішньої політики та до тактичних проблем, звязаних з нею, непроможний і зовсім нереволюційний.

Боротьба з небезпекою війни повинна проходити в усю нашу повсякденну роботу.

Всі ми виходимо з потреби посилити масову повсякденну боротьбу. Деякі партії на практиці в цій царині дуже шкутильгають. Але в теорії всі з цим згідні — в чому-ж полягає ріжниця між нашою повсякденною роботою та повсякденною роботою соціял-демократів?

Гадаю, що ріжниця має бути. В чому-ж вона? В тому, що комуністи повинні поєднувати злободенні питання, — і це для кожного комуніста обов'язкове, — з проблемами, так званої "великої політики". Уявіть собі англійського комуніста. Як йому агітувати в масах, коли йому доводиться проводити, хоча-б маленький страйк? Боротьбу проти врізування свободи юній треба увязувати зі злободенними вимогами, з боротьбою за скасування юнійного закону. Цей юнійний закон знову таки треба ставити в звязок з "мондизмом" та з підготуванням війни, боротьбу з війною ув'язувати з боротьбою за диктатуру пролетаріяту. Так повинен він робити, інакше він не комуніст.

Найширші верстви пролетаріяту брали участь в минулій світовій війні, знають "ціну" та незмірну підлоту цього лиха, що його імперіялістична буржуазія нав'язує людству. В нашій повсякденній роботі ми повинні зазначати небезпеку війни в звязку з кожним, хоч трохи важливим злободенним питанням. Випустити зі своїх рук цей козир технічно можливо, але політично занадто — нерозумно.

Я хотів би чітко поставити перед товаришами цю проблему, щоб вони задумалися над нею. На мій погляд, у нас може бути дві оцінки становища, при чому з ріжного аналітичного підходу випливає й ріжна тактична орієнтація — без координування загальних проблем з повсякденними, друга — з обов'язковою ув'язкою всякої повсякденної вимоги з проблемою війни, як з проблемою, центральною в наші дні. Комуністи в своїй тактиці обов'язково повинні ув'язувати всяку окрему злободенну проблему з величезними загальними проблемами. Зрозуміло, що й ця ув'язка потрібує великого уміння гучних фраз, крику не досить. Треба вживати штучних метод пропаганди та агітації, не ізолювати проблеми, але координувати їх, підпорядковувати основній поточній проблемі — проблемі війни. Критикуючи соціял-демократів, (правих та "лівих", які є найтоншими та найшкідливішими оманниками робітничої кляси), ми повинні підкреслювати, що "господарська демократія" та арбітраж мають не тільки економічне значіння, але є й засоби підготування до війни.

На це треба відкривати очі пролетарям, селянській бідноті так треба будувати всю нашу пропаганду. В цьому напрямі треба орієнтувати всю нашу тактичну лінію. Потрібне не безладне нагромадження фактів, а з усіх фактів, із усіх тенденцій, що розвиваються, треба виділити центральне місце, центральну проблему воєнної небезпеки.

(Далі буде.)

Куток робітничо-фармерської молоді

V. КОНҐРЕС КОМІНТЕРНУ МОЛОДІ.

ВАЖНИЙ ІСТОРИЧНИЙ МОМЕНТ.

П'ятий всесвітній конгрес Комуністичного Інтернаціоналу Молоді, що зараз засідає в Москві, зібрався в дуже важний момент. Давно вже суперечності в буржуазному світі були так загострені. Давно вже не була така близька й така неминуча небезпека війни. Світова буржуазія систематично готує нову світову бійню, готує напад на соціялістичну батьківщину всіх пролетарів — на Радянський Союз. Тому перед Комуністичним Інтернаціоналом Молоді стоїть важливе завдання боротися на передових позиціях контр-наступу пролетаріяту. Пролетарська молодь повинна відіграти величезну, а можливо навіть, вирішальну ролю в перетворенні імперіялістичної війни на війну домашню в майбутній боротьбі працюючих за здобуття влади, за диктатуру пролетаріяту.

БУРЖУАЗІЯ НЕ СПИТЬ.

Отже, ці питання є найважнішим пунктом роботи V конгресу КІМ'у. Секції Комуністичного Інтернаціоналу Молоді повинні розвинути величезну роботу, щоби повести всю працюючу молодь на боротьбу з воєнною небезпекою. Світова буржуазія давно вже зрозуміла яку силу може мати трудяща молодь у той момент, коли буде підготовлена нова імперіялістична бійня. Тому буржуазія вживає всіх можливих їй способів, щоби відповідно обробити молодь. Імперіялістична пропаганда серед молоді в деяких країнах, мілітаризація молоді в буржуазних військово-спортивних товариствах (як кадети, бойскавти) майже усіх країн, а головно — використання соціял-зрадників, щоб політично заволодіти молоддю — такі основні методи цього підготування. Комуністичний Інтернаціонал Молоді організаційно ще не оволодів широкими масами молоді. Число трудящої молоді, організованої в секціях КІМ'у, порівняно ще мале. У цій справі перед КІМ'ом стоять величезні широкі завдання, що відповідають таким самим великим і широким можливостям.

ДО ПРАЦІ СЕРЕД МАС.

Загальне посунення пролетаріяту в буржуазних країнах в ліво, цеб-то в революційний напрям, особливо яскраво виявляється серед молоді. Вплив соціял-демократів навіть у тих країнах, де він захоплює ще дуже широкі робітничі маси, серед робітничої молоді порівнюючи незначний. Тут зрадники пролетаріяту не захопили позицій. Безперечно, що загальна політична ситуація й надалі надзвичайно ускладнюватиме виконання соціял-демократами завдань буржуазії в цій галузі. Отже, тим більше секції КІМ'у повинні розгорнути як-найнапруженішу роботу, щоби організувати широкі маси працюючої молоді, коли є такі сприятливі можливості. Це тим більше потрібно, бо перед КІМ'ом перш всього серйозна робота політичного виховання трудящої молоді, щоб підготувати її для великої боротьби, в якій вона, безперечно, відіграє свою історичну ролю.

ПРОТИ МІЛІТАРИЗМУ!

Тов. Бухарін у своїй привітальній промові V-му конгресові КІМ'у відзначив, що тепер росте нове покоління, яке не знає й не пам'ятає минулої світової імперіялістичної війни. Тому небезпека, що загрожує пролетаріятові, не така зрозуміла цим молодим пролетарям, як тим, хто пережив страхіття імперіялістичної бійні. Основне завдання — як-найскорше мобілізувати психольогічно широкі маси пролетарської молоді. Тому перед КІМ'ом поруч організаційних завдань, стоять величезні пропагандистські й агітаційні завдання. Це особливо важить для широкого розгортання основної антимілітаристичної роботи, в якій молодь, як уже показав досвід, діє блискуче, не зважаючи на всі репресії, на всі жертви.

РЕВОЛЮЦІЙНА МОЛОДЬ В КОЛЬОНІЯХ.

В історичний момент, що ми його тепер переживаємо, революційна боротьба розгортається в цілому світі. Одночасно з майбутніми класовими боями в провідних імперіялістичних державах розгортається й визвольна боротьба в кольоніяльних і напівкольоніяльних країнах. І тут величезні завдання перед КІМ'ом. Тут треба буде оформити й організувати стихійний рух, що уже тепер майже скрізь висуває кольоніяльну молодь на ролю одного з основних чинників кольоніяльного визвольного руху. Які великі можливості роботи КІМ'у в цій галузі — показує героїчна боротьба китайського Комсомолу. Досвід Китаю, Індії, Індонезії показав, що кольоніяльна молодь особливо гостро реагує на імперіялістичне гноблення й виявляє героїчну революційну боєспроможність. У природному перебігові свого розвитку імперіялізм, утворивши по кольоніяльних країнах численний промисловий і сільський пролетаріят, визускує величезні кадри молоді, експльоатує не по-людському, революціонізує її всією практикою імперіялістичного панування. Світовий революційний рух має серед працюючої молоді кольоніяльних і напівкольоніяльних країн величезний революційний резерв, який КІМ повинен організувати, надати йому класової свідомости й повести в майбутні бої. Можливості величезні, й їх треба використати.

ЗАВДАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ.

Програма VI конгресу Комуністичного Інтернаціоналу ставить небезпеку війни за вісь сучасних суперечностей. Конгрес Комінтерну дає напрям роботі й V конгресу КІМ'у. V-ий конгрес Комуністичного Інтернаціоналу Молоді, приймаючи програму, що її утворив VI-ий конгрес Комінтерну, прийме її як бойовий наказ, як бойове завдання.

Конгрес у перший день з'їзду прийняв бойову присягу:

"Вірні заповітам наших великих проводирів Леніна й Либкнехта, — ми клянемося мобілізувати трудящу молодь всього світу для непримиренної боротьби проти імперіялістів усіх країн, що готують війну проти Радянського Союзу — фортеці світової робітничої кляси. Ми клянемося в боротьбі за комунізм бути в перших лавах і, пам'ятаючи славні традиції КІМ'у, на всіх фронтах у всіх арміях постійно й вперто працювати, щоб у майбутній війні салдати всіх країн готові були взяти зброю для оборони Радянського Союзу, для захисту поневолених народів, щоби повалити буржуазію, для перемоги робітничої кляси, за світову революцію".

Комуністичний Інтернаціонал Молоді виконає свою революційну присягу.

З ПОЛЯ НАУКИ Й ТЕХНІКИ.

НОВЕ ЛІКУВАННЯ НЕДОКРОВ'Я.

Останніми роками в лікуванні так званого лихого недокровя стався корінний злам. Раніш уважали, що цієї недуги не можна вилікувати. Тепер її лікують особливою дієтою, в якій головне місце займає печінка сира і варена.

Додержуючи цієї дієти, хворий вживає щодня дуже багато печінки. В наслідок цього спостерігається збільшення червонокрівців. Хворі, в крові яких є 1,200,000 до 1,500,000 червонокрівців на одиницю обсягу (нормально 6 мілионів), харчуючись так, наближаються до норми. Але число червонокрівців знов зменшується, коли хворий кидає дієту.

На думку фахівців майже магічний вплив печінки заснований на тому, що в здоровій печінці є якийсь фермент, що сприяє утворенню червонокрівців.

Останніми часами в техніці лікування лихого недокров'я запроваджено великі зміни. Перша зміна є в тому, що замість печінки хворому дають екстракт сирої печінки. Друге те, що хворих опромінюють штучним, або природнім ультрафіялковим промінням (ртутно-кварцева лямпа або сонячне світло). Разом з дієтою опромінення впливає дуже гарно, за короткий час доводячи кров до норми й швидко поповлюючи сили хворого.

Багато американських медичних інститутів та установ пояснюють, що печінка корисна тільки при лихому недокровю, яке, на щастя, трапляється досить рідко.

БОРОТЬБА З МОЛЕМ.

Звичайні способи боротьби з молем не завжди дійсні. Тільки протягом останніх двох років винайдено справді радикальний спосіб, як боротися з молем. Цей спосіб є в тому, що вовняну тканину насичують особливим розчином, що оберігає від молю. Давно вже помічено, що міль зовсім не виносить деяких фарб і не рушить річей пофарбованих ними. З досліду цих фарб виявлено, що все це — нітрофарби, тоб-то до складу їх входять сполуки азотної кислоти. До них належить дуже поширена жовта фарба — пікринова кислота й деякі споріднені з нею жовті фарби. Завдання було в тому щоб винайти таку річовину, яка зовсім, або майже не маючи кольору, разом з тим впливала-б, як пікринова кислота. Кілька років шукали такої річовини й, нарешті, знайшли. Відразу-ж винайдено кілька сполук, що називають "евлан". Останніми часами вони дуже поширені в Европі. "Евлани" не мають кольору, не летючі, не мають запаху й не шкодять людині. Щоб уберегти від молі готові речі, їх насичують "евланом" і висушують. Отже "евлан" легко застосовувати в хатніх обставинах. Останніми часами більшість великих вовняних фірм в Европі самі почали насичувати матерії "евланом". Така матерія ніяк не ріжниться від звичайної матерії, а разом з тим вона цілком забезпечена від молю.

ПАНЦЕР ВІД КУЛЬ.

В Шікаго один інжінер винайшов і зфабрикував панцер, якого не пробивають кулі. Панцер завгрубшки всього один міліметр і важить тільки три фунти.

"ЕЛЄКТРИЧНИЙ ДАЛЕКОҐЛЯД".

Віденська газета "Нае Фрае Прессе" надрукувала з повним підписом фахівця статтю про новий неймовірний винахід Мадяра Денеса Мігалі, що працює вже довгий час у Берліні над винаходом "електричного далековида"; він наблизився тепер до здійснення своїх шукань.

"Далековид" Мігалі є лямпа, що показуватиме нам у кімнаті безпосередньо все те, що діється десь на світі. Не як кіно, що дає нам образи, які обробляють режісери, а показуватиме дійсні сцени якого-небудь руху де-небудь у світі, немов ми його бачимо через льорнету. На повне закінчення апарата, щоб він надавався для загального вжитку, як каже автор статті, бракує ще одної технічної части.

Сам апарат такий простий, що скидається на забавку.

ТОВ. ЛАНЦУЦЬКИЙ ЗНОВУ В ТЮРМІ.

В останній хвилі, коли газета мала вже йти до друку, наша редакція отримала вістку, що дня 22. серпня т. Ланцуцького знову арештовано у Варшаві і посаджено в тюрму в Пав'яку. Біля тюрми великі маси робітництва влаштували вечером 22. серпня 1928 року бурхливу демонстрацію.

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ.

АВТОБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

Ми дійшли до старої баржі, що здіймалася й схилялася з хвилями. Ми дібрались до неї по дощці, перекиненій на борт з берега. Накриті піджаками, з черевиками під головами за подушки, ми стежили зорі й вслухалися в хлюпотіння хвиль за човном, доки заснули.

Сонце рано злізло на сусідній ліс і сипнуло промінням в наші обличчя. Ми посідали й сонно оглядали довколишню мирну картину. Качки пливали кругами посередині річки. Пасажирський потяг прогуркотів мостом по дорозі в Чікаго. Жаби все ще крекотали вздовж берега, коли ми кидали баржу.

Ми віддалились на кілька сот футів від залізниці. Дим кучерявився в повітрі на узліссі. Коли ми підійшли ближче, до нас донісся пахощі смаженого м'яса й кави, що варилася.

П'ять босяків сиділи довкола ватри на індійський кшталт. Ще один стояв над вогнем і обертав м'ясо в величезному казані. Люди стурбовано перегляну лися, щойно ми з'явились. Та після того, як Бил промовив до них кілька слів, тремпи заспокоїлись.

Двері з товарового вагону, покладені на пні, служили за стіл. На ньому було кілька погнутих бляшаних тарілок.

Чоловік, що варив їжу, був високий незграбний босяк з орлиним обличчям, з якого не сходила глузлива усмішка. На вдачу був холодний, ніби крига оточила йому серце. Він зовсім не розмовляв з нами. Похмурий однорукий чоловік з важким тілом і ще важчим черевом знявся з свого місця. Він став перед нами й спитав:

— Так це ви, хлопці, втекли?

— Ні, ви помиляєтесь. Нам не було від чого втікати.

— Гей, Ланкі, — гукнув однорукий тремп до кухаря, — можна цим, хлопцям попоїсти?

— А вони що, просвистались? — спитав другий тремп, коли Ланкі зігнорував запитання.

— Та ми свистом у шлунках підганяли ноги, — відгукнувся Бил.

— Тоді сідайте й їжте, — сказав однорукий.

Вітрець набіг і захитав верхів'ями дерев у лісі. Сонце кидало листвяні тіні на імпровізований стіл. Тільки захланність голодних людей псувала сцену. Птахи здіймалися над краєвидом і шугали низько над поверхнею річки. Гуси ледачо пливли в напрямку до трампів.

Однорукий відірвався від їжі і помітив виборного жовтявого гусака, що вів за собою табун. Він звернувся голосно, ніби заохочуючи, до гусака:

— Приходь увечері, друже, зробимо з тебе хороше печиво.

Люди спочатку говорили мало, але згодом, як голод заспокоєно, розмова пожвавішала. Навіть Ланкі, кухар, разів зо два втручався в розмову.

— Звідки ви, хлопці, причвалали? — спитав один з людей.

— З Чі[1]) — відповів Бил.

— А куди йдете? — зацікавився другий.

— Просто так, аби проваландати літо.

— Я прикотив з Де Кальбу минулої ночи на м'ясному потязі й чув балачки на станції про якогось барбоса, що його скинули з Першого Номера.

— Тепер ця місцевість буде ворожою до трампів, — сказав однорукий. — Клінтон завжди був поганим містом для босявки. Може-б, нам краще забиратися звідси.

— Так ми й забралися, до біса, — заперечив другий тремп. — Хай-но прийде який-небудь барбос, ми його примусимо плисти, як оці гуси. Він у нас пополощеться в воді не гірше за краба.

Однорукий встав з-за столу й лаштувався на спочинок у тіні великого дуба. Він ловко набив кукурудзяну люльку своєю єдиною рукою, хутко витер сірника нігтем великого пальця й через хвилину являв собою втілення солідного задоволення.

[1]) Себ-то з Чікаго.

Я простягся на землі біля однорукого й заглибився в розглядання розкиданих під дубом журналів. Скоро пристав до нас і Бил. Він кілька хвилин спочивав, але, така вже була його вдача — не міг довго залишатись на одному місці, хутко встав і почав вештатися поміж деревами. Через якийсь час він повернув і приніс з собою держака від віника, яким, сміючись, обертав, як стеком.

Босяки за годину порозсипалися й повернули до становища над вечір, навантажені їжею, що її вони накупили або вижебрали.

Бил нажебрував вісімдесять центів на головній вулиці Клінтону, а я випросив кводра у якогось п'яного з червоним обличчям. Його дуже зворушила трагічна історія, яку я йому розказав, і він запросив мене до сусіднього шинку. Бил, що жебрав на другому боці вулиці, хутко зоріентувався в ситуації і зайшов з нами в корчму.

Я відразу зазнайомив п'яного з Билем, не називаючи імення. Той стиснув Билеву руку й запросив його також випити. Корчмар зацікавився нашими казками про бродяжництво й дав кожному з нас по пінті[2]) віскі на прощання. Отак з доларом і трицятьма центами та з двома пінтами "червоноочки"[3]), з головами затуманеними випивкою, ми почвалали до босяцького становища.

[2]) Міра рідини. [3]) Певна горілка.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата виносить тільки 50 центів.

Поодиноке число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.